

185 nr

U. B. BERGEN

Ms. 185 nr

Historiske Optegnelser af Tved Tilling

Med et nedskrevet neden anførte Korte Optegnelser
om enkelte Steder i Østkrøiers Postegjeld, maa
jeg paa minde Løfren om, et mine Optegnelser om
Østkrøiers Postegjeld, seerul som om, Stedets olde
Rindker, ere allerede for optagne som Politikon Liberales
junds Blad for Aar 1844, samt et de fleste Puen der
Knyttet sig til enkelte Steder som Lokul-Lugn, in-
den Postegjeldet, ere med Lagn i mine i Aaret 1844 ud-
gionne FolkeLugn, hvorfor de ikke her paa Nyt vilde
blive gjortegnere, idet jeg maa henvise Løfren til de
nævnte Kilder, ligesom og Tilføjet om Gunden Abelfeth-
Løholt. Denne Gunden her i Aartiden, seerul som i
Nuliden, vorer Herrueth betydeligste vigtigste og stor-
ste Gunden, og efter at Sundfjælighed de første bebyggede
Sted i Østkrøiergjden. Gunden navn et Lokulnevn,
der betegner et Sted ved Puen, en Holt, der er noget hviere
end sine nærmeste Omgivelser, iagtet Navnet er tuler
noget meningsløst og de olde norske Aarbojer, seerul som
Tjelt, Tjeltar og Tjeltar. Den Gunden ligger bekvom-
melig til, som i Lugutiden til Vedskibningsted af

Den Tid, Troüctet, Troüct og Tjone, som Stedet er
i Nütidens Ræn udfes for Censurpünictet for al Om-
sötning, nok skalesünd, i Sundmire, forud set, al Stedet
har gode Jilderuuge, og i Fortiden, som et frem til Brüg
betjendly Jordue efter sundmirske Tscholde, lige som
man kan forudsotte, al i Fortiden, for end Quardens
Bæm gode, Gjör og Val gjernom vare optagne til Gaarde,
heved Löholt vistnok postially Sommerbete for sine
Arceutäre. Som en naturlig Folge heraf kan man sekket
antag, al Stedet i Fortiden har heft regn og moztige Be-
boere, end skönt Eflesstæper Ræn har alle for specielle
Eflesætninger u ra Tjof. Nærmest Stedet inden Stedets Om-
märket, sees for Tulbordhemmen, Tulbordtiegen, Seuefor-
sen, de Gverte og Nedester, i den Storned gæuen Gnskeue
Elev, Kibostaden u goud Löu, mender om haud Torpe-
Dren i Fortiden har sig selv med.

Al Löholts olde Beluen finder jeg først omtalt Kib-
stænen Od af Gialt s. Gjalten eller Gjöld.) som om
Hösten eler 1261, i forening med flere Kibstjener kom
tilbage til Norge fra en Grundlandsford, efter 4 store
æuoneli s. Mönck N. T. H. 4 Del puey 381.) althille
antæge Gaarden Kjøld u Birkelunds Lagn ved Bergen
for den Gaard, hvor Od, herte hjemme, vistnok feldt med de
femne Tuustunden herom fremföttes.

Efter de forhennduende gennle Breve bliver mæen over-
bevist om, at en eldedommer af den nægtige Bjergkøbt,
nemlig John Erlingsen, den summe som omtales i Bro-
deren Bjørn Erlingsens Testamente paa Aar 1308, paa som
mæen antages for en, i den for Aegteskab, af hvem Sids Erling
avlet Søn; og seer herud paa den Søn, efter som man
ser af gennle Breve, at Johns Datter Regne nægte at
finere ved sin Formynders Rigsdrotter Erling Miskens-
sen i Geste, at Sidskæns børn til bemeldt Regne gior, paa
hendes Regne Forning paaen Guerden Sids, der den bekjend-
te Sigens Herrens søn paa Sidsen i elvolig heerde
taget Sids i B. sig selv, smiligt ^{Rothe} efter at Regne Forolden
var død, og han var umyndig; Sidsen Anledning stornet
Erling Miskenssen bemeldt Sigens Herrens søn, i
Brev udstedt paaen Geste den 11. Mars 1347, at mæen
i Vio, og paaen til, hvor for han i elvoligen heerde sig
sig i B. sig selv af Regne Forolden Gods, hvor at levede
Guerden Sids i Normdalen og Sjællter i Formynders,
og der Sigens i alle mæen i Vio til den forfulgte Tid,
den 22. Mars summe den, formpore Erling summe
Sids Vines om, at Regne Johns Datter heerde at til
Guerden Sjællter i Geste, som nu bemeldt Sigens søn
indmed. at det var Guerden Sids i Geste

27
og ikke Guarden Sletten Kommandi, som man her villet
paaestue, beviser det af, at Vidnerne som her er indstønt,
være fra Søndmøre og fra Omegnen af den enjildne
de Guard Søbholt, nemlig Hov. Thors Frost til Grestkøng,
Iver paa Lids, Nabo guard til Søbholt, og Erling paa
Moe selvom i Stordal, men som de her hørte til Grestkøng
der aflegde Bed paa Boger om, at bemeldte Ragnu Johns
datter havde mere Bed til bemeldte Guard Søbholt en Sigurd
Hermundsen Tjord. Det er nok indvundenigt at erindre, at der
som den af den enjild Guarden Sletten i Kommandi, at det
der var i sin fald af gode Orden, Vidnerne havde her været
indstønt fra bemeldte Sletten Omegn i Kommandi, der vilde vide
grænsen Bestid om Lagen. ett ovennævnte Ragnu hørte
til Grestkøng og Bjærkøtten, bestyrker og paa der af, at Ragnu
nævnte Ragnu var meget brøgeligt i Bjærkøtten, som som
Ragnu Erlings datter der var gift med Bjærn Ab. og søn.

Spørgsmaal. Bøtte for Ragnu paa det 1428, som man,
at en Ragnu Pooka Guard Arkelisk Rypstøtten i Sønd-
bjørn 2. ellsatte Lids p. 4 ells der Ragnu Rypstøtten i Guarden Slet-
ten/Søbholt, hvilket her havde paa et i den efter skoven paa,
Eindskjønd det ikke i det Rypstøtten er indstønt, kan man der
sikkest antage, at en Guarden Ragnu om at betragte der
som Guarden Rypstøtten for holdt Rypstøtten, over Givoren efter den
Søn. Det er ikke bevisligt, men er meget tvivlsomt.

et sin Deel i Sjøholt, som ved den omtalte Leilighed
blev tallet Beskaffet og Trondhjem, senere som nu,
for i utvortes blev, tillige med andet Jordbrugs, imidlertid
ogsaa i Trondhjem, og som indlyst som Trondhjem i
Kjøbenhavn, hvilket, nu indlyst er fulgt til Opførelse som de
Selskaber og som dette Eiensomsforhold angik.

Sjøholt her nu Anseelse af et Hovedstykke, men den første
Leidhandler som nedseette sig her, var Leier Holte Wenzel
som flyttede hied fra Bergen, og døde her d. 22 Decem-
ber 1833 i et 76 Aar, efter at han havde orntgift i 44 Aar,
med sinne Disposition som overlevet ham med 2de Børn.
Hvorn var en Datter af Leier Disposition overlevet sin
St. Onkel. Leier Holte Wenzel har ved Testamentet for
del til sine Børns Onkel Anstiftet Legat til Under-
støttelse for Troppen af Kjøbenhavn og Støtten i Bergen,
skjønt d. 2de Regel. Den nye onkel selv var, inden for
Børnsleiden, er den førstnævnte sin Leier Wenzel
for den Leidhandler, Postulanten, nu en drefte Jordbrugs,
og Leidhandleren A. Knebel, Leier, Thors Sjøholt
J. W. Sjøholt, Postulanten Wenzel, Logen Bergh, Hotel
vort Akademi d. 2de Regel, Lørdag Rønneberg og
2de Romagen m. m. Om de nye jeg er indvundet for
nogle Aar siden af den Leier Wenzel som Sjøholt, som

Thomson. Han var gift med somruð Cepplera, en Døt-
ter af Hr. Cepplera Posti Røfster, med hvem han
havde Sønnen Fredrik Joholt, en for sin Tid i almind-
delig Dannet og oplyst Mand. Derfor en Røfster
var Røfsteren i Pastoratet i Søndersø og alle
mødelige Communal-Actitioner. Vælgmand m. m. Han
er gift med Sophie Jonsdatter Vuorvik, med hvem
han fik 1. Sønnen Jens gift med Sophie Rasmusd.
Hovik med hvem han fik 2. Søn, bård, og døde han som
flereenig i Skiftnings-Actitioner i Aaret 1868. en ung
Mand. 2. Sønnen Fredrik Jøholt som nu er Cepplera
penn Posten. Fredrik Joholt er tillige en meget rig Mand
iagtet de mange Ting som gik for ham, ved at Søn-
nen Jøhann ejendommeligt Forstørelsen.

Skolehold er velbekendt til Joholt, han i Leveform
melig Tid ligetil Aaret 1759 var det Røfster for Røfsteren
sønnen Cepplera de Søndersø og Søndersø Pastoratet, lige-
til førstnævnte Tid, hvorefter til Søndersø Røfster. Den
Søndersø Jøhann Søndersø efter en Frøgtmand som Søndersø
Frøfster har udtalt. Alene de næstnævnte Cepplera
som han levde her, vil jeg i det næste Hr. Hans Jøhann

Tidssøn Baendul, som udførte Jødes her den 1404. Han
var gift med en Datter af Herts Juvonen's Sagnsprad
til Graftueg Hr. Friis. Prag, ved Nevn Civil, som efter
berømtle sin hændte Død, dog Holig blev sin iensidige Guerd
Tjose hvor hiin blev til sin Død den 1425, efter levende sig
2° Døttre, nemlig Clisebeth Alverie gift den 1423 med Puit
Alveret blyfeths søn Jolvis, og Ceren, gift med Licitaunt
Gleeser Høenspa Lerdul. Ovennævnte Hr. Hans Juvols Brum
døl og Søn var blige formuend og rige Folk, thi i
følge Skiftet efter dem, iudført af Hr. Spe Kvernberg
Sagnsprad til Graftueg og Christopher Hjernund Sagnsprad
til Borgeend, ser men, at de eiede en Alongde Guld,
Sølvs, Robber, Tin og andet Løve, samt Guerdene Tjose
Lengskels Lindseth, Gestrums Solnem og Nedre gøtten
med mere.

Naget senere blev søn Stenholt Hr. Lem Prag,
som Capellan. Han var en Søn af Friis Prag, der
Jude som Sagnsprad til Graftueg den 1406, og Broder
til ovennævnte Civil søn Tjose. Lem var først personel
Capellan hvor sin Tid, og siden residende Capellan

20
hos Hr. Ihu Kvernberg, med en hund. Gorskings Kald.
Jens Krogh var gift med Cathrine Magdalen Pær,
og deres Sønner var 1. Trils Krogh født den 1715. og
var Foged over Mistrulea og Lofvins Fogderiet fra
1758 til 1793. 2. Olevt Agerup Krogh, som ogsaa
var Foged over samme Fogderi fra Aar 1793. En Søn
af førstnævnte Trils Krogh var Mathieu Bonfils
Krogh, den forste Biskop i Nordland.

Senere er Steinholt blevet magistret fra Præste-
koret til Kirken, og indlæst til Bølig for Præsts
Kirkesjanger, imod Quæden Lindel som du var ble-
vet Kirkegodt, men som ogsaa nu er solgt fra
Præstebordet. Der nogle Aar siden, blev Gorskings
feste Halebygning opført paa Steinholt, efter en stor
og allveelstok, endnødvendig var.

Lid. Dette Kvern er et Lokkevev for denne
Gædd, der ligger i et Bakkehol af en Tidligere
der i Kortiden, for end Stedet blev optaget til Bø-
sted, men heri vordt bevaaret med Kvern, der Na-
ret Lid i Almueffærel betydet et Steen, Kvern
frødig steen. Quæden her dog meget tidlig vort

beboet, der der allerede i det 12de Aarhundrede boede en
Heelverdi i Leid, som var gift med Heer Katle, en Datter
af John Dreimf og etastrid, en Datter af Erik puen
Heelgeboet i Lyndelma. Heelverdi i Leid og Heer Katle,
havde en Datter Beegnil, gift med Bendot eller Beng-
thot Beegnsen puen Bersten. Aar 1347 noones Iver
i Leid, der haar dette Aar, som ovenfor er meldt, var ind-
storn af Erling Wittkunders i Geste af myd i Ved, for at
vide i Luga mellem Ligeud Fjod og Bagna Johnsdatter til
Schott. Senere omkring Aar 1692 boede puen Leid Stated
Hlokker Ole Skuisea, samt Hlokker Ole Olesen, som
Aar 1740 blev gift med Elid Lokenge, og døde her
i Aaret 1771. Hans Tidor Ole blev borte puen Heer-
spjorden Aar 1721, 43 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, og Aar 1727 døde
John Tidor puen Leid 102 Aar gammel.

Omkring Aar 1790 eiede Tjerthoveren i alle stumusk
en Fjodnoet 1, og 2 H. O. Albert i Tjerslev i Gueerdon
Leid, der man i doge Aar lod bryde formalm i Tjerslev,
inden Gueerdens Ommecker. Og puen i Aar 1813, 44,
lod et Antefortskul fra England, bryde alle alm i de
sammen Præbet, og for at bryde alle alm til L'is, har
man anlagt en forband, der gaar lige op til Præbet,

ny trokkes Vaagnene opagnud efter en Trosp med it
Spil. (Spil)

Leend, (fordum Heleendum) er Neerret pæne en stor
Gaard, der ligger op i Leendel, $\frac{1}{4}$ Mill fra Orkueigviga
og er delt i cellen i 2de Hoveddele Gavn og Nidne
Leend, med huort af disse gjen er i d. st. Kk. i mange
Stykker. Gaarden i d. gjen er i d. st. Kk. af sumlet
Bryg og af d. st. Kk. i d. st. Kk. i d. st. Kk. i d. st. Kk.
Kerkeinduen en Kjetil pæne Leend, der veer en
Søn af Otter pæne Kifler, i d. st. Kk. Kjetil
pæne Leend heerde Datteren etone, der veer gift
med etone pæne Terueaffordum Sporia i Borgeend,
og veer do Cier af Gaarden Sporia, Kullinger, heerde
Sylte og Bjørndul. Dens Datter veer igjen Inge-
rid, gift med Sigurd Bersefer ^(Sjofmer) og Brynild Bjur-
ner datter fra Sodrassjor, nu Saffjor. It d. st. Kk.
Leend, i d. st. Kk. heer l. at moztig og formiend
Toll, beviser og sjuer der af, at pæne Gverleend heer
voeret tilfyne en stor Kjømpagru, Kuldet, det nidea

100
Væien, hvorfra haves god Besigt, samt at pæen i Neder-
Lænde hær i Christendommens første Tid stæuet Kirke,
formodentlig et HiesKapel til Beskommelighed for
de pæen Lænde i Fortiden boende Hæerskab. Foruden
~~hvor~~ ^{hær stæuet} Kirken pæer man endnæ et pæeris, nemlig to i Syd
for Gæendens Hies og benævner de endnæ for Kirkevollen.
I Udmerket i den Lænde Enemærket, nemlig det ved
den gamle Væi isyd for Nysjötter næstkeo pæer især man
Sidelige ægen efter ællys jordsmaltning fra Fortiden, der
der i forskjellige Hæerger og Stæel findes store og mindre
Ællyper ællys jorn, der viser, at de hær vorit i smattet
Tilstæend, og Hæerger hvor Smollevnen hær vorit og
hvor hær Ræinesfæder, Rælvæ Lindshæerger og Væ-
Ræ, end og pæer de næst Dæg. Ved næst stas Lænderisjæl-
pe, i de Lindshæerger om liggende Tæekter, hær jeg
seendets især i Hæerger, nigholdig jornforitænger
i jorden. Pæer fæder næst Gæend Næstlænde, hær
de Gæendbræerger og Stothingsmanden Olling Væ-
læ, der var Representant pæer det første over ordæd

28
lige Støtting 1814, paa Kommando stant. Lige som, ut
paa Querten for Halvlandet Hændene staa fiden, bue
den nordfyrte Stemmefader for Lenge, Portner og Alen
dter, Nils Tider, ex Søn af Tider Hjørven paa
Ommees i Nordalen. se mit Forsigt til en fin min
Personalthistorie:).

Walgjerm. Denne Gaard, hvis Navn i de Aar af Wold,
blev givet Mærk, som et eget for denne Gaard, skal ikk.
Nu være meget gammel, den der i længsommelig Tid, var
Potterbol til Gaarden Westre. Et Udøstet paa den
store Gårde, som der gaar forbi Gaarden, kaldes
endnu Westre Vad. I det 15. Aarhundrede var den Gaard
den bebudt, den der beboder op den i Folksegnet bekjend
Olef Walgjerm. se min Folksegne:).

Giskerm. en af de gamle store Gaarde. Navnet Gisker
m, skal komme af en gammel Gæstke der ser ind,
i Træet lige som Kovelgæld, som vases frødig
i Elvbeckeren ved Giskerm, seledes, at dette Navn
opremlig hede Gæstkerne, den elv i Almuepro
get betyde en stor god og Slotte. v: p: v:

Ogsaa Giskerm har meget tidligt været tilbeegt
Gæstegudfærd som Eienrom, inden det jeg vidner
dette er skedd, I de Optegnelser over bearnede Gæst

som Tiden blev boret os, nemlig fra 1582. og 1586 opførte og
færdig Gæstgæst, eller Gæstgæstet. Pissladvante stov, boer,
færdig Gæstgæst en Olef stov, som du bringte Gæstgæst i et sam-
let Bægg. Senere fulgte Gæstgæst den Del af Gæstgæstet
som i et af Hønen Hanses Smid og hans Enke eller Gæstgæst
stod i Hønen, og fra den Rjødtes Gæstgæst kendt stov 1671,
af Pæneprosten i Pæne Hø. Trils Brug som Jod 1706
der efter af hans Enke eller Hanses Tjæger eller Hofmann som af-
færdig boer her, som Trils færdig Gæstgæst i minne (af Hønen)
Efter eller Hanses Hofmann Jod som Gæstgæst i Døtteren Edel
Trils d. Pæne, som du boer færdig Jod som Enke efter Hø.
Hanses Trils Tjæger som Pæne Hø. Trils til Pæne, og
Jod stov 1707, som Trils færdig Jod i minne (af Hønen)
stov 1721 færdig Edel Brug, Gæstgæst Gæstgæst til sin
Pæne Hø. Trils Christen Hø. Trils som Pæne til Pæne
borten), og stov 1723 etter til Trils færdig Langue, og fra
den indløst Gæstgæst af Trils Hø. Trils eller færdig Jod,
der var gift med Edels Døtteren Elisabeth eller Hanses Pæne Hø.
Efter Trils eller færdig Jod stov 1742 er ved Gæstgæst af
Pæne Hø. Trils eller færdig Jod som magister og de
til sin Hø. Trils Hø. Trils, i Gæstgæst Jod stov
1736. Hanses Hø. Trils som Gæstgæst til Hø.
Pæne = Døtteren ^{Elisabeth eller Hø.} eller færdig, der først var gift
1781 med Jod Hø. Trils, Hø. Trils, som du

hvede pæen Leengskib, og fra denne Rjetttes Guarden af
sæmmlige 5 Offidire.

Gjore. Gueerden Gjore er etubo guerd til Walsjerms, men
den her ingen Hestorie, Keen meede jeg ndon en af dens
olde Belovers Erik i Gjore, som satte Tiste i Tjeld
Vundet Jæterand. (Se mine Folk, sagn.)

Högues. (Den hvide Aes.) Alene Püflementer her til er
ikke mange. Lige til allestaa af förrige sturken.
Dere id gjorde denne Gueerd en Del af Frostoguarden, og
fulgelig var den i bebet indtil ud Klodskeren i Øst.
Leos Strömmen den olde offirte eller rettere flýttes
hiden liden gammel Aes, der for stod pæen Frostogues.
Den var i Aes i Strömen, og som i Fortiden havde tjent til
Bebet, beede for ettsomend Person og seek Johernes
for, medens de havde Tilhold i Frostogues, til Högues
der fra den Tid icellom stude her vort bebet men den
nuevrende Bebet Herliferget Leos Strömmen, en Gonne,
sær af ovenforvorte L. Strömmen her Rjöl Gueerden fra
Frostoguarden, her offird stov bekrömm Hüs og for
lidet betydelig dens forvri til det Tidobbelte.

Westre. Denne betydelige Gueerd tilhörde omkring
Aer 1428 den oftere imine Romskening om tatte

John Albrecht i Borgum, som i Plütningen af sine
Læredage overdrog Guarnet til Arkebiskopsstolen i Tromsø
hjem for Tiedes her skælv til Stolen af sig forde
i Sommer. Ved et 1718 eied. Byspys ^{Nils} Bæger i
Bergen, Guerdens Mester, som han den 1720 fulgte til
Christopher Albest, som igjennem summet fulgte Guerdens
til Albests Rømmer som da blev puen Plottorkeing i
Tjølve. Hest. Rømmer havde til Hæfrix et br. puen
Guerden, og idet Anledning besluttede han at opføre en vid-
vendig Huushjælp, men forud for de her to i Arbeide
med at for frem til Sommer den vidvendige Sten til grund-
murs i ender Hæfrix, samt nogle lange Sten til Trappetrix op.
Byggetomt udelte han, to ved Siden i Nord for Nistene, hvor
et for puen Albrechtis guerdens i Siden. I med det indbille
Officererne, at disse puen Albrecht om Winteren i Insejle
ofte forees peger puen store Vandflom, og Hæfrixens
jurd vil komme til at flide godt puen Siden, og som
Følger her af, blev Rømmer puen rent forskrokket, og
han icke om opgar Bygningens fortagent, men og puen fulgte
Guerden til Officererne ¹⁷³⁰ nogle lange Sten som skulde benyt-
te til Trappetrix, ligger nu som Brv, over en udf. om telt

små Clu, vesten for Gaardlunt paa Westre
at Gaarden Westre ogsaa i Oldtiden her vordt bebudt,
bevist der af, at i Gaardlunt ligger en stor Rind-
keilig, og midved Puen 2 mindre Rindhøjer. -

Weserig, og seer en temmelig gammel Gaard, der der
er hieldt Feensjæligt, at det er, eller rettere, det i Fortiden
her vordt paa denne Gaard, at ovennævnte Gaard Westre her
seer sig selv, der den ligger vesten for Weserig, udfyldt
vestspæd. Til denne Gaard Weserig her i Fortiden ligger
store Stoknings og betydelige Tjenestebøer paa begge Sider
af den betydelige Weserig, som indminder i Puen ved Weserig
og hvor der i Fortiden her vordt 2 Tøgnmøller i Gaard. Noget
Lille for Tøgnmøllene og ned til Puen, der her dog af
gammel Torsful, Rulv indv. Nordveien skovs man
Rivte Tøgnbord. Den nærværende Gaard Røstter, der i
denne Dokumenter Rulv Weserigrotter var i Fortiden Løtter
levt under Weserig. At Torsful ^{her} i Fortiden har siglet
med Tøgnful, og Tøgnful seer en stor Lidet i Ost for Weserig,
~~for~~ den fiskerige Weserig, signer sig ned, bevist ogsaa der
af, at man for nogle Aar siden i Nørheden af Olufsen fandt 1. Old-
tidsnede i Jorden Løvninger af et Skoved (stærkere) hvor her
leer en Kniv af Flint. (i Kniven er i Beværing hos mig.)

4 Af Gaarden gamle Belæning vortales den 1589 med Anders
Enckesens i Weserig, som oberneltet her, i Tøgnning med sine Børn
der seer seer alle, som ogsaa seer alle, og i Tøgnning Inge

Peer Blinheim paa Wigen og Genild i Leicium, folgte til den
Borger Thors Christen 2. Veger i Distriket i Guorden Noj i Gyllen
Protogild i Kommuel. Omkring aar 1672 1686 boede en Jern
Keesmaester i Mæring, og noverst her i som alleveier af Dytkornd
Læge. Aar 1721 folgte en etskild Mæring fra Guord Mæring til fra
Sæller Guord. Aar 1732 eiede en Thors Tidsest Guord Mæring,
ifølge Skild af 14 alleveier samme aar. (Se Tillægget)

Min Bemærkning om Guorden alleveier vil Løsen
findes i mine Folkeskriv, hvorfor jeg her vil gjortage dem.
Tjøse. Ved Mættet af det 16. aarhundrede og maaske før,
var Tjøse Øst og Selysied guord, men ved Krig for 1632
tilkom det den danske Krone som Bøder afølge en Don.
Dette opførtes derud, at aar 1632 ifølge fra Rom Op
findes peer Leungskelien John Johnson med Spisermuel til
til Jern Byskolen: om her nu ikke kunne i de sen Rættig-
hed / Leungskelien til Kronen, der Kongen nu needede for Byskolen,
den Guord / Tjøse / hvor i end den blev. medens her før, her
dog det Leungskelien til den Krone som den var Eier leude
af Tjøse og Leungskelien. Jern fik det Don, at det var afført en
Don, ifølge leude Guorden og den var til Don Kronen, og
denne meente grænset og efterføles, der den var indført i

Nils J. Kneeg

Thingbogen, og der af skuld Thing skriver sig i sin egen Af-
skrift, og var her i fornuet med Donna Don, som muette
hver indstorne Jagen for Leiegender u. s. v.

Hvorledes og naar Topp med Lungskibi blev privat Ciem-
Don, er mig ikke bekjendt. Aar 1689 iedes Topp og Lung-
skibi af Trosten og Lagneposten til Gerskuey Hr. Frøels C:
Prægt, og efter haars Tid aar 1706 erredes Topp og Lung-
skibi af Datteren Edel, der var gift med Hr. Hans Jacobs
Pedersen Brændal, der døde aar 1709, som Hæjester til Gers-
skueys Forlegjeld. Bernelde Edel tog der som Enke Kv-
sten paa Topp, og man ved endnu at se en vis Tomten efter
hendes Waanchuus, Laune Kaldet, nemlig Launebergets
nede ved Pøerfærmens Folleregais lige som et andet Klav-
berg tolv, Siendberget Kaldet, for si et Almuey af Gers-
skueys Forlegjeld haar til og sin Forvaldende, her betal-
te Siend Korn til hende for Næedseerret. Efter Edels
Død aar 1723, erredes Topp og Lungskibi med Læverorpset,
af Datteren Elisabet a Marie d. aar 1723 blev gift med
Fæel Olsen et beth paa Polnø, Fæel Død aar 1742, og
Topp med Lungskibi brugte haars Enke ved Olyst Kaldet aar 1743
til Knud Højh paa Polnø, og efter haars Død 1747 og haars
Dø Død 1749, erredes Topp med Lungskibi af Elisabets Son
Jonas Fæel a beth paa Polnø, der ved sin Død 1786
efter lod Topp med Lungskibi ³⁸ Worpset m. m. til Datteren

Stene eller Stenes Kaldet, er en temmelig stor og
betydelig Gaard i Pökelus Laga, beliggende ved Tven hvor
Elven, der gennem strömmen Grelsted Dale, gaar ind i Tven. I
den nordste eller delvis i den nordste del af denne Gaards Historien,
lige som Stedet efter et Hundsjærlighed, og saa paa den om-
krænkede Tid, med hende var et Hovding, hvor flere
af Landsfogederne over Tindörens her boet, og alle skildet
naturligvis, et en Kirke, formodentlig en oprindelig en Gaards
Kirke, der senere gik over til Laga Kirke, meget tidligt her
vordt opfordret. Omkring Aar 1102 med deriel Sald
haver boet en myndig og ansel Hovding paa Stene, der var
Lag til Opforstring den unge Tveil Skotte sin af Giske, og paa
Stene Tveil Kaldet, der ham Tveil Skotte den nordste
Aar, tillige med sine Sønner Oymund, Ford og dia, fortog
Tveilindingen. Om Stene Tveil hære her tilbragt sin
Ungdomstid her paa Stene, hvor efter hære er opkaldt, et
der om hære og paa en Stund hære boet her, er ikke bevirligt.
Det sidste er ei usandsjærligt, efter som flere af hære Döt-
tre var bosat og gift her i Egnen. Tveil hære Döt-
ter Sigrid, gift med en Gudbrand paa Stedheim i Lind-
alen, og eng og var gift med Kolbjörn paa Grelsted.
Bemeldt Stene Tveil forvokommer som en meget
Hovding ind i Kongerne Sverre og Haakon Haakon

for Regjering, men hans Historie vil komme og ikke her.
Naget senere forekommer Lomhødingen Eisten paa stene, der
sællige med Regjerd Fortil vore enfattede som Mule som lo
Sjælfmoder paa Lyndvane, Rod efter et Jorlov her og leu-
ved sig give Kongenavn. Som sagt her der paa stene og
paa steeneet Sagnets Kirke, hvor efter et senere Kirkesagn er
berovnt i vore gamle Skrifter. Der opføres i et skat Bolls
Jordbog fra omkring 1428, og der ser opværelse en i betydelig
stær Kirke, der formodt at have steent lige til et år 1466, der
der brændt og lignet. I denne gamle Kirkes Sted opførtes senere
Tømmerbygning som et år 1466 fik en ny allertærk, bestor-
tet med en Høvedel (60 Rige) af Kirkenes herovend Eier Hr.
Kerpeten Alceelenborg og Kirken af Almuen. Kirken her et
Jordbogs af 17 Nager. 3. St. i Kirkerolien. ✕
✕ Prebsted, hvis rette Navn herde vor Prebsted, der Prebster
et Algeandonevne. I det 13de stens hændene herde paa Prebsted
en Holbjørn der fandt sigligt men her vort en Hovding og
formuende alene, der betydelig Plagter nedslammer fra ham.
Her der som ovenfor sagt, gift med Inge og et senere
Fæder Sættel, og deres Børn ved Jønnerne Otter, Giedelke,
og Heckeron, samt Døttrene Sigrid og Inge, af hvilke den
første var gift med Jørn Algeandsoner paa Sigter, og deres
Børn ved Isak Frost, Børn Pjog og et om paa Stort-
brak, gift med Solveg Gumbord: paa Weller og Jøkelven.

I Aarsnet 1824 fandt man i en eller flere Gaestue i alle
Dybt, 18 forskellige Steenslugter, i flerte af Dybt, hvor af der
kun 4 Stykker blev bevarede, da der i iskjønne Tiden ikke
henførte dem. (Se Urnu 1. B. S. 184.)

Klokketørring er Nabo gennem til et søer, og kaldes Gærdens
Gærd, fordi at der flere Gærde er en naturlig Hænge,
forhøjning som ligger sig anelig ud, og hvor man
kun overskæer, under alle nært Pikelvandsjorden liggende
Gærde, og hvor man ifølge Sugnet, i de Rættelike Tider,
skal have læst ved indfaldne Leiligheder, og henge flere
et høit Stillede Kirkeklodde fra etum for ved dens
Klang, icke at forde tilbage fra de Underjordiske, Folk,
der er for til nær blivne indtagne i Bjerg og Høie, men og som
deres, at beordrømme Trold, eller otter og andre stunder,
som man troer i den Tid, at have Tilhold i Pikelvandsj.
den Bjerg. af Gærdens olde Beboere berøver Oberst
lieutenant Kommer omkring den 1430 fjernt Capiteien,
N. alle lerborg, og hvilkke den første, ifølge Her. Strøms
Vidnesbyrd fette Gærdens forvise i god Stand.

Wib. en af Sugnets betydeligste og mærkeligste Gærde,
er beliggende flere Jordens østre Tid. Gærden er ifor mærke-
lig dorved, at den Fortiden har haft rige og magtig Lovdin-
ger til Beboere. Begyndelsen af det 14de Aarhundrede da

Giedbrand Giedbrandson i Vilk, sees at hveri medfor-
seglet Brevsheet til Njoberken den 14de Juli 1309, lig
som hær var iblandt de norske Barones der var samlet i Hind-
strømt den 20 Februar 1323, da Erling Midkindsen Geste
blev Raad til Rigsforstander. Vel siges her ikke at hær
var fra Vilk, men det hedder, at hær var fra Vestlandet af Nor-
ge, nemlig fra Bergenegna, hvilket gives grundet Formodning
om, at min Tæstems er rigtig. (Se Mennik N. H.)

IFølge et Thingsvidne optegnet 20 Aar efter Giedbrand
Død, skrevs pæen Tøngement dateret den 2de Juli 1344,
og som lige ind til Aar 1466 var i Brev i Prskøys Post
kæde, men som nu er tabt, ser man, at bemeldte Gied-
brand Giedbrandson i Vilk pæen sine første Levedag, hær
skjænkte til Prskøys Prstebred Ullvick og Læsevorpe,
sæt liden Jordstykke med liggende Læsevorpe tot ved Geor-
don Kær, hvilket tilfæmmenter benificeret til Prskøys
Prstebred til Jane Dø. Denne Gæveshed fra Gied-
brand Dø, under den Betjælf, at Trost efter Trost
hvord Aar skulle til alle om Giedbrand, Njber ex
Tønde G, som skulle opvikkles af Sognets Almue pæer
Kær Kirke alle, hvilket hvord Aar nu i agtigt skal
være efterkommet, lige til Reformationen Indfærd.

av. Om Gården's Blygghelt af Trægtfyrer (Societate) Folkets
samt L. Deeres Blygghelt 2. Samling Aug 23 - 24.

Heer ved den 14. 2. 8 nover en Svær Stens for i Vilk. Om ham
hæder det, at ham gav i Bøden til Arkebiskopsstolen hælve
Vilk, og det synes end det var for ham Borden, at disse Bøden
blev beløst. Derimod gav ham den ender Helvid i Vilk
til Arkebiskopsstolen for et uerligt alibihold for sig selv.
Det heder ogsaa i de Gamle Oplegnelser, Arkebiskops-
leg Bolt gav Svær til begge Guarden Ringstad, som ham
Borden havde givet til Stolen langfor sin Tid. et
disse fidsatnoonte forsvær ven Desidentene og vrenonte Gud-
brand og Brøde, er meget Sædvanligt, efter som Guarden
Vilk og Ringstad har været i den Tid. I sine Tider, men
der have været end alle de Alillemlid i Altes, hvor om man
mangler Oplysning om, og af disse men vist den Bærgs
Stens d. have været, som ved Troværdne gav til Cor-
brøden i Videre, i Gænder Kristian i Hjöringsfjeld Hille-
ner end alle. Bøden i Prster 5 1/2 ^{ss}, Lalleland i Volden
3 ^{ss}, Klepp i Volden 2 1/2 Allevand Aludie v. v.

Seerst, og den den Deber som Alorten fra Stau har
jeg om talde mine Folkets Aug 3. 5 - 59 hvor til jeg
intet videre har et ender, men henviser Alsen til det
noonte Vork.

Hünderid. Fulge vorre gamle Opfølgere, skal en
Thorsten Bloorfod ligge begravet ved Helligsøen
Hünderid. Thorstens Levetid indfuldes i ender Hønska-
bet, efter som et gammelt Allog excellent fortæller at han
blev lugt i Helligsøen hederste Vid, men der tilføies ogsaa
at han var en Broder til Oluf Juhl i Cliffervik, nu
Gjebvik i Godø, og som Søner af Haan søen Berdted.
Søen Gaarden Hünderid var endvidt år 1861 flere Grav-
helligsø tilføies på N. Foralvninges Aug 3'21.)
Hjortul. Mine Søns sønner om Gaarden Hjortul,
er ikke mange. I det 11te Aarhundrede levede søen Hjortul-
en alene ved Nævn Grims søn skal ligge begravet i Søen
Gaarden søen hederste Vid. Grims Søner er Hjetel søen Hjort-
ul og Søner Søn Thoreld, der er en Christendommen, i den
Tid i Olef den Helliger Tid. Thoreld søen Sønnen
Tjærd Hellekjen og Søner Søn var Skald Borge,
Tjærd til Tjærd, der var gift med Carl søen Thæim-
heim, og Søner Søn var Heidix Carlse, som var Cic
af Gaarden Hjortul, Thæimheim og Høfens, ~~til~~
Odel og Cicendom. Heiden søen L. Søner, nemlig Prist-
gæern og Berdof der var gift med H. Agrette, en Døt-
ter af John søen Skerke og Margit Høfens, og blev
de søen søen Gaarden Conheim i Borgund Søen

Denne overbeholdne Guerd Hjortul findes paa Gravhaugen, og for-
iblandt en stor Haug som tegner sig anseelig, og som man venter
for den Haug hvor Graven er begravet.

July det oftere af mig benyttede gamle Atlog, Arvofarinn Hvid-
feldtens, levede i hederstid i sin Tid en Thorvald paa Gaarden
Høyseth i Likelva, hvis Datter Jonin var gift med Carl,
en Søn af Bernd Brokfeldt og en Datter af Astrid i Røn-
de, endelig havde en Arvepave alle sine otter, gift med Kaldis Thorvald-
Welle. Hans hustru i gamle Dage, ifølge den gamle Skilde, en
Hovding ved Nevn gamle, der var gift med Thora Gudbrands-
datter Londermann og Søn af Thores paa Lotte i Nordfjord
Gammel paa Welle havde Datteren Polvig, gift med Arve-
pave Korbrot, og deres Sønner var Erlend, Peter, Hol-
jör, strætkor og Arve, samt Døttrene Margrid, Ingebjörg
og Jonin. Margrid er nokkelig død, og det hender ved Moder
til Bernd paa Bursled

Arvomme. Denne Guerd Rjölle Arkebiskop Erik Wel-
Kendte p. 1510-1522 af en Jens Rindew. Den samme Guerd
hever de ni over den Kirkesengen i Prækung deres Uppring, lige
som den for nogle Sted findes af Jod Rjölmands etatsium
de Arv, var her ifra.

Lotte. Denne Guerd blev ogsaa givet som Eiendom under
Biskopsstolen i Aker og en Diger Eisers datter for Holm-
pe for sig i Biskop Gautes Tid p. 1484-1510.

Tilleggen Hündeid. Med etur 1412. tilhørte Guarden
Hündeid Tidokeren Didrik Wirtnekker, der var gift med
Magnette Elisadatter i Nordsæl i Nordfjord. Didrik
levde tilhørte Guarden etur 1416, med Magnis Magnussen
der var gift med Signe Orlandsdatter fra Lisma i Sogn. En
Nu efter Heeren og Sigurdson i Gestu.

Overfølelse af et gammelt Kjendbrev, af J. Fylling

Vi efterskrevne Leenito Kreis til Guardenstrup,
Hovdommand paa Bergenhuus, Povel Hellerfon
Bergens og Gelethinge-Leenigmænd, Jeevild Willam-
sen Borgermester i Bergen, Pövin Andersen
og Jens Thomassen Hovdommand i Bergen. Gæder
og vitterliggjort med dette ord udbene Brev, et paa
Borgens Thing paa Linnemø, etur 1598, den
12. Septembris, som for os og samtlige minige Leenig-
netter, eturors Güleisen paa Lofeth og Jørgen Leen-
nitson paa Lövold i Valle Ribred, og teltelids
Ole Petersen paa Erster og Jørgen paa Riakheim,
for 11te Holleens Leen i det efternavnte Guarde.
Pövin, Lofeth og Lövold, som er Kjend af et vort
Jær Engelbrikt Datters Brev. Derimod frem-

lygde bemeldte Ole Peter sen og sønnen, et uoffigtet For-
gæmtebrev fra etus 1586, og Ole Peter sen, indholdende, et bemeldte
Anders Gulciisen og hans færdi Med arvinger hevede famlyt det
første Kjøb, og hvilket Kjøb bren som hans arvinger selv
hevede bestilt og ombudet 12. Mænd og besygt med dem. - Og
befindes at Ole Peter sen kan indhave bemeldte Gaarde. Og dermed
bemeldte Anders Gulciisen og hans arvinger. . . . .
hevede Kjøb bren, og oppebæret sig selv i Tinge efter sam-
me Kjøb bren Løis og Indhold, thi sagde vi for Ret, med
Leugettes Samtykke, at bemeldte Ole Peter sen og hans færdi
Arvinger og Med arvinger skal herefter forpligede nye, bruge
og beholde bemeldte 11. Mølleuige Løis ind i 3 Gaarde
som forer sagt, alda stand at bemeldte deres Kjøb bren stant
ind i sigt. Til Vidnesbyrd undersvore Signetter. Actum
Borgum dit Dage. - af Breve 7. Del, og Run 2. del.
Dage.

Annorkening.

Forstueys almue hevede Ret til, som at Kalds Lagne-
gæster, lige til etus 1629, da det. Ole og Metofsen og d. d.
Thans det ind i den noonte almue at Kalds nye og host, og
da den det, ifølge Loven var omme, at Kalds bren
var ind i, som Jens Juel, Hovedmand fra Borgum.

næst seer sig selv til, seer egen Haard ud Ruds Hæ:
Christen Hegeleind til Ugsprovd til Gorskæng Hals, men
i den Tid, efter at den skulde i Gorskængs Kirke holde sin
Trosspredikelse for Almuen, blev den utilfreds og misfot-
næst med Hegeleind, og vilde blot ikke have ham til Præst,
hvorfor Kong Christian den 4te i Skrivelse af 3de Novem-
ber 1629 til bemeldte Jens Juel siger, at Hr. Christen
Hegeleind skulde Gorskængs Hals beholde, og efter som ordet
hvo angives, at for nuværende Gorskængs Almue seer Lindmire,
modvilligen deraf at have væstillet, det fornuvnde Hr.
Christen Hegeleind skulde for dennes predikelse, ville vi,
den fornuvnte Bøndre for seendes dennes modvillighed skulde
lille og straffe som ved lov." Tilger blev, at Gorskængs
Almue, for dennes dennes modvillighed, tabte deres Reb, se-
ner at Ruds Præst. Bemeldte Christen Hegeleind blev
i den Tid og nu har haft Beater af Mariæ Kirkes Indboendes
for dennes seer Lindmire, og som havde liges til den 15de 87
havde tilligt Mariæ Kirken i Borgerne, men som den 1630
blev tillagt en Skibpræst Jønnes Andersen.
I Anledning af min forhen udsatte Formodning om City-
mologien om Gaardnavnet Gistemoer, men jeg bemærkede,
at jeg seer, ved at yderligere nogle gamle Topographier

et fuldes puen den Formidain, et Navnet Jests oprindelig hed med
Geld, og et Jesterne i Græning, Jesterballe i Wæner, Jesterkeuing
i Skander, Gelderballe i Torndel i Vglæw en Sker, i bekøring
Afstand fra hvorvandre indlyde, miki i folkerigste Distrikter
et hvor ^(Held) von Torpden i i Katholske Tid holdt sine Gelder, efter
udlygn Medloget, der var indskremit i Skruer, Geldskruer, end
skjønne sig for Landmors Medkommende, ikke hed historiske Be-
vis for andre Geldstæters Silverely, en Geldstæter puen Heri, der
stod ved Magt indvi et 14de 3. Overforvante Steder hed der,
som Tolp hvoraf, oprindelig hed Gelderne, Gelderballe, Geld-
keuing i: p: -

Overforvante puen Mæwrig i Græning, skul i Tolp et gammelt
Stamifæge, i gamle Dage hedde vorre Konger, Geld sig,
Guernad puen ^{fra} Alr under Mæwrig vorre indlygn den største
Konge som Cæsar vor, enten som Bøder for bekynde Forbrifffet
eller mæwste puen ud for eturp og i Mæwrigs Col vor god et
ledning ud oppire Jægmøller, der Omgynd den Tid, hedde god et
rustore, den fiste Mæwrig er vol den rimeligste, der der i gamle
Dage skul hedde vorre 2de Jægmøller i Mæwrigs. Ol: p: om
Tollfæge: i vol er det, end under Kong Christian den 4de Kæjering
fra det 1588 - 1648: i boede puen puen Mæwrig en Læbring
Kæw mus Mæwrig, som puen unge Dage skul hedde som Tol-
det tjord i Kæwrig, som overvante Konge forte i Tidskland
1625: 1629: i og som under et Tolldrey hjælp Kongen op

hæder sig Hert, du blev under Alenpær Summet versfuld er af,
født bemeldt Rasmus sine Forældre sunderde Jæns Mærke til
Cicadon af Kongen, for sig bereste Tjænte. Se her om imine endne
i tøjtte Tollefys. Bemeldt Rasmus havde somme Jæns som
vandt sig den 1667 i ider og bebudet Mærke, og i hem Tid blev
Jæns selv i 2de Brug, hvoraf det endne i ider og brug af Jæns Ræ.
andens Cofte Rommere hvor affen her beholdt demibruuvel
Jæns.

Ludvig